

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V_IST_0_13709

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.**

(1) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Λογοθέτης του Δρόμου	α. Βασίλειος Β' Μακεδών
2. Νικηφόρος Α'	β. Ανθρωπισμός
3. Κάρολος ο Μέγας	γ. Αυλάρχης στο Φραγκικό κράτος
4. Βούλγαρος ηγεμόνας Σαμουήλ	δ. Πρώτος αξιωματούχος της αυτοκρατορίας
5. Έρασμος	ε. Απαγόρευση τοκογλυφίας
	στ. Θεσμός της πρόνοιας
	ζ. Άαχεν

(μονάδες 5)**Απάντηση (1-δ, 2-ε, 3-ζ, 4-α, 5-β)**

2) Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα:

1. Ίδρυση της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας του Γερμανικού Έθνους
2. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας
3. Πτώση της Βαστίλλης
4. Μάχη του Ματζικέρτ
5. Διακήρυξη της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας

(μονάδες 5)**Απάντηση: 1. Ίδρυση της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας του Γερμανικού Έθνους**

(962), 2. Μάχη του Ματζικέρτ (1071), 3. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439), 4. Διακήρυξη της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας (1776), 5. Πτώση της Βασιλλης (1789)

1.β. Να εξηγήσετε τη σημασία των ακόλουθων ιστορικών όρων: χαλιφάτο, καπνικός φόρος, μερκαντιλισμός.

(μονάδες 5+5+5=15)

χαλιφάτο: ονομασία του κράτους των Αράβων.

Καπνικός φόρος: είδος κεφαλικού φόρου, επιβαλλόταν σε κάθε εστία που κάπνιζε, δηλαδή σε κάθε νοικοκυριό (η λέξη «καπνός» όπως και το τζάκι σήμαινε την εστία που καπνίζει, συνεπώς κάθε νοικοκυριό). Στα τέλη του 8^{ου} αι. ο αυτοκράτορας Νικηφόρος Α΄ επέβαλε τον καπνικό φόρο και στους παροίκους των μονών και των ναών καθώς και στα πολυάριθμα φιλανθρωπικά ιδρύματα. *(η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 24 του σχολικού βιβλίου)*

Μερκαντιλισμός: Οικονομική πρακτική μάλλον παρά θεωρία, που είχε επικρατήσει στη δυτική Ευρώπη από το 16ο αιώνα ως το 18ο, σύμφωνα με την οποία ο πλούτος μιας χώρας βασιζόταν στα αποθέματα σε πολύτιμα μέταλλα που διέθετε. Κατά συνέπεια κάθε κράτος επιδίωκε να έχει ενεργητικό εμπορικό ισοζύγιο, ώστε να εισάγονται πολύτιμα μέταλλα από το πλεόνασμά του. Για την επίτευξη του στόχου αυτού εφάρμοζε κρατικό παρεμβατισμό, ενθαρρύνοντας την εξαγωγή προϊόντων και αποθαρρύνοντας τις εισαγωγές.

ΘΕΜΑ 2

2.α. Ποια πολιτική ακολούθησε απέναντι στη Βενετία και τη Γένουα ο Μιχαήλ Παλαιολόγος, αυτοκράτορας της Νικαίας; Ποιες ήταν οι συνέπειες της πολιτικής αυτής;

(μονάδες 13)

Όταν ο Μιχαήλ Παλαιολόγος διαδέχτηκε στον θρόνο τον Ιωάννη Βατάτζη, η αυτοκρατορία της Νικαίας ήταν ήδη διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη, οι κτήσεις στη Μ. Ασία ήταν απόλυτα ασφαλείς, ενώ μεγάλο τμήμα των Βαλκανίων ήταν υπό την εξουσία του. Η Ήπειρος και η εξαθλιωμένη Βουλγαρία δεν αποτελούσαν πια σοβαρό κίνδυνο, ενώ η Λατινική Αυτοκρατορία βρισκόταν σε αξιοθρήνητη κατάσταση. και χρειαζόταν μια τελευταία προσπάθεια για να ανακτηθεί η Κωνσταντινούπολη.

Στην προσπάθειά του αυτή ο Μιχαήλ το 1261 συνήψε με τους Γενουάτες συνθήκη, με την οποία οι τελευταίοι ανέλαβαν να προσφέρουν στον Μιχαήλ

πολεμική βοήθεια κατά της Βενετίας με αντάλλαγμα τελωνειακές και φορολογικές απαλλαγές, λιμάνια και εμπορικές περιοχές της Αυτοκρατορίας. Με τα προνόμια αυτά θεμελιώθηκε η δύναμη της Γένουας στην Ανατολή, ενώ στις 25 Ιουλίου του ίδιου έτους, η Κωνσταντινούπολη έπεσε σαν ώριμος καρπός στα χέρια του στρατηγού της Νίκαιας Αλέξιου Στρατηγόπουλου.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελ. 77 του σχολικού βιβλίου)

2.β Να εξηγήσετε ποια στάση τήρησαν τα ευρωπαϊκά κράτη έναντι των επαναστατημένων αποίκων της Αμερικής και για ποιους λόγους.

(μονάδες 12)

Αν και στην αρχή ο πόλεμος της Ανεξαρτησίας ήταν μια μεγάλη δοκιμασία για τον ανοργάνωτο στρατό των αποίκων, κατά τη διάρκειά του οι Αμερικανοί επαναστάτες ενισχύθηκαν από Γάλλους και άλλους Ευρωπαίους εθελοντές και κατόρθωσαν βαθμιαία να αποκτήσουν στρατιωτική υπεροχή χάρη στις ικανότητες του αρχιστράτηγου Γεωργίου Ουάσιγκτον αλλά και στην ευνοϊκή στάση πολλών ευρωπαϊκών δυνάμεων.

Η Γαλλία συμμάχησε με τους Αμερικανούς (1778) και κήρυξε τον πόλεμο εναντίον της Αγγλίας, επιθυμώντας να περιορίσει τη βρετανική αποικιακή αυτοκρατορία. Το παράδειγμα της Γαλλίας ακολούθησαν για τους ίδιους λόγους η Ισπανία και η Ολλανδία, ενώ η Ρωσία, η Δανία και η Σουηδία αντιστάθηκαν στην απόφαση της Αγγλίας να διενεργεί νηοψία σε πλοία ουδετέρων χωρών για την ανεύρεση εχθρικού φορτίου.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 173 του σχολικού βιβλίου)

Επιμέλεια: Χαιρέτη Αγγελική